

Kap. 3: Filtre

Vi viser at $\vec{Z}$, utgangen fra filteret, er periodisk når $\vec{X}$ er det:

$$\begin{aligned} Z_{n+N} &= \frac{1}{4} (X_{n+N-1} + 2X_{n+N} + X_{n+N+1}) \\ &= \frac{1}{4} (X_{n-1} + 2X_n + X_{n+1}) \\ &= Z_n \quad \square \end{aligned}$$

første rad i matrisen (S) for filteret

$$Z_0 = \frac{1}{4} (X_{-1} + 2X_0 + X_1) = \frac{1}{4} (\underline{2}X_0 + \underline{1}X_1 + \dots + \underline{1}X_{N-1})$$

$$Z_1 = \frac{1}{4} (X_0 + 2X_1 + X_2) = \frac{1}{4} (\underline{1}X_0 + \underline{2}X_1 + \underline{1}X_2 + \dots + 0)$$

ser at første rad blir $\frac{1}{4} (2, 1, 0, \dots, 0, 1)$

andre rad: $\frac{1}{4} (1, 2, 1, 0, \dots, 0)$

siste rad:

$$Z_{N-1} = \frac{1}{4} (X_{N-2} + 2X_{N-1} + X_N) = \frac{1}{4} (0X_0 + 0 + \dots + 0 + X_{N-2} + 2X_{N-1})$$

siste rad blir da $\frac{1}{4} (0, \dots, 0, 1, 2)$.

Hvis filterkoeffisientene er $\dots, t_{-2}, t_{-1}, t_0, t_1, t_2, \dots$,
 så er første søyle i matrisen S :

$$\begin{pmatrix} t_0 \\ t_1 \\ t_2 \\ \vdots \\ 0 \\ \vdots \\ t_{-2} \\ t_{-1} \end{pmatrix}$$

$$\begin{matrix} t_0 \rightarrow \\ t_1 \rightarrow \\ \\ t_{-1} \rightarrow \end{matrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 3 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 3 & 2 \end{pmatrix}$$

Eksempel 3.4:

Viser at $t_0=2, t_1=3, t_{-1}=1$

Filteret kan da skrives:

$$z_n = \sum_{k=-1} t_k x_{n-k} = \underbrace{1 \cdot x_{n-(-1)}}_{k=-1} + \underbrace{2 \cdot x_n}_{k=0} + \underbrace{3 \cdot x_{n-1}}_{k=1} = \underline{\underline{x_{n+1} + 2x_n + 3x_{n-1}}}$$

Der gjør oppg. 3.1, der de skriver ned matrisen
 ut fra at filteret er gitt ved at $z_n = \frac{1}{4}x_{n+1} + \frac{1}{4}x_n + \frac{1}{4}x_{n-1} + \frac{1}{4}x_{n-2}$.
 ($N=8$)

første søyle i S blir: $\frac{1}{4} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

$t_k x_{n-k}$
 $k=-1: t_{-1} x_{n+1}$
 $\frac{1}{4}$

Eksempel 3.6 for $z_n = \frac{1}{4}(x_{n+1} + 2x_n + x_{n-1})$ fikk vi $t_1 = t_{-1} = \frac{1}{4}$
 og dermed $S = \left\{ \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{1}{4} \right\}$
 $t_0 = \frac{1}{2}$

For filteret $z_n = x_{n+1} + 2x_n + 3x_{n-1}$ fra eks. 3.4 har vi

$$\begin{matrix} \underbrace{1}_{t_{-1}} & \underbrace{2}_{t_0} & \underbrace{3}_{t_1} \end{matrix} \quad S = \{ \underline{1}, \underline{2}, \underline{3} \}$$

Siden ϕ_n er egenvektorer så er $(A = PDP^T)$

$$A = \underbrace{\begin{pmatrix} \phi_0 & \dots & \phi_{N-1} \end{pmatrix}}_{F_N^H} \begin{pmatrix} \lambda_{s,0} & 0 & & \\ 0 & \lambda_{s,1} & & \\ & & \dots & \\ 0 & & & \lambda_{s,N-1} \end{pmatrix} \underbrace{\begin{pmatrix} \phi_0 & \dots & \phi_{N-1} \end{pmatrix}^H}_{F_N}$$

$\Rightarrow$ Et filter kan skrives som $A = F_N^H D F_N$

Anta at vi har to filtre S_1, S_2 , og skriv $S_1 = F_N^H D_1 F_N, S_2 = F_N^H D_2 F_N$

$$\begin{aligned} \text{Da blir } S_1 S_2 &= F_N^H D_1 \underbrace{F_N F_N^H}_I D_2 F_N = F_N^H D_1 D_2 F_N \\ S_2 S_1 &= F_N^H D_2 \underbrace{F_N F_N^H}_I D_1 F_N = F_N^H D_2 D_1 F_N \end{aligned}$$

Tidshforsinkelser

La E_d være et tidshforsinkelsesfilter, det ved at $\vec{x} \rightarrow \vec{z}$ der $z_n = x_{n-d}$

Er dette virkelig et filter?

$$(S\phi_n)_k = (\phi_n)_{k-d} = \frac{1}{\sqrt{N}} e^{2\pi i (k-d)n/N} = \underbrace{\frac{1}{\sqrt{N}} e^{-2\pi i d n/N}}_{\text{konstant uafhængig af } k} e^{2\pi i k n/N} \quad \uparrow \text{ egenvektor}$$

Særligt er da, for ethvert filter S , $SE_d = E_d S$

Har vist at alle filtre er tidsinvariante.

$$\underbrace{SE_d}_{\vec{z}} \vec{x} = E_d \underbrace{S\vec{x}}_{\vec{y}} \quad (S\vec{z} = \vec{w})$$

Basis for theorem 3.13

1 $\rightarrow$ 3 er bevist over

3 $\rightarrow$ 2 Vi har at $E_d \vec{e}_0 = \vec{e}_d$

Vi anta at $SE_d = E_d S$, og har da at $SE_d \vec{e}_0 = E_d S \vec{e}_0$
 $S \vec{e}_0 = E_d \vec{z}$
 søjle d i $\vec{z}$ første søjle i $\vec{z}$

Dette sier at søjle d i S fås ved å forsinke søjle 0 i S med d elementer, og dette er det samme som at S er sirkulært Toeplitz.

2 $\rightarrow$ 1: En sirkulært Toeplitz matrix S kan skrives som $\sum_{d=0}^{N-1} S_d E_d$ der S_d er verdier på hver diagonal. Siden E_d er et filter, og siden summer av filtre også er filtre, følger det at S også er et filter.